

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/131/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319207311
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:8319207311.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. JUDr. Kristínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Majerníková 3479/3A, 841 05 Bratislava, proti žalovanej: K. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. č. XXX, XXX XX W., o zaplatenie sumy 99,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 99,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 99,- eur od 17.09.2016 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 10.09.2019 domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by súd zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny vo výške 99,- eur, odplaty vo výške 27,72 eur, zmluvnej pokuty vo výške 33,- eur, poplatkov za upomienky vo výške 180,- eur, zmluvného úroku vo výške 41,70 % ročne zo sumy 99,- eur od 14.09.2015 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 126,27 eur od 15.09.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že dňa 16.09.2015 uzatvoril so žalovanou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX. Na jej základe poskytol žalovanej peňažné prostriedky v sume 99,- eur. Za poskytnutie úveru sa žalovaná zaviazala zaplatiť odplatu vo výške 27,72 eur a úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 41,70 % ročne. Termín konečnej splatnosti bol dohodnutý na 16.09.2016. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, pre prípad ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve, žalovaná sa zaviazala zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33,- eur. Ďalej sa žalovaná zaviazala za každú zaslanú upomienku zaplatiť čiastku 30,- eur, t.j. za zaslaných 6 upomienok sumu 180,- eur. Žalovaná doposiaľ uhradila sumu 0,- eur.

3. Rozsudkom č.k. 5Csp/131/2019-47 zo dňa 10.03.2020 prvoinštančný súd žalobu zamietol a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mal byť poskytnutý žalovanej úver v sume 99,- eur, ktorý spolu s odplatom a úrokom v celkovej čiastke 168,- eur sa žalovaná zaviazala splácať v šiestich pravidelných mesačných splátkach po 28,- eur vždy ku 23. kalendárnemu dňu v mesiaci počnúc dňom 23.10.2015, z čoho vyplýva, že posledná splátka na vyrovnanie úveru bola dohodnutá na deň 23.03.2016. Žalovaná z dlhu nič

neuhradila. Žalobca nepredložil súdu dôkaz o zosplatnení úveru. V prerokúvanej veci zo zmluvy o úvere a dohody o plnení v splátkach k zmluve o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že splátky boli zročné ku 23.dňu kalendárneho mesiaca počnúc dňom 23.10.2015 v počte šesť pravidelných splátok. Žalobca dlh nezosplatnil. V zmysle ustanovenia § 103 O.z. premlčacia doba celého dlhu plynie od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. V prejednávanej veci išlo splátku splatnú dňa 23.03.2016, preto týmto dňom začala plynúť trojročná premlčacia doba na splatnosť celého dlhu, ktorá uplynula dňa 23.03.2019, avšak žaloba bola podaná zo strany žalobcu na súd až dňa 10.09.2019, kedy už nárok žalobcu bol nepochybne premlčaný.

4. Proti vyššie uvedenému rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Uvedol, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, zo dňa 16.09.2015 uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému, ako dlžníkovi, úver vo výške 99,- eur. Termín konečnej splatnosti poskytnutého úveru bol dohodnutý na 22.06.2016. Žalovaný k predmetnej zmluve č. XXXXXXXXXX, zo dňa 16.09.2015 uzatvoril so žalobcom Dohodu o plnení v splátkach zo dňa 16.09.2015. Žalovaný sa dohodou zaviazal k úhrade pohľadávky v 6 pravidelných mesačných splátkach vo výške 28,- eur vždy k 23 kalendárnemu dňu v mesiaci počnúc dňom 23.10.2015. Nakoľko žalovaný túto dohodu porušil a nehradil v zmysle podpísanej dohody, táto dohoda na základe bodu 3. dohody kde sa zmluvné strany dohodli že v prípade neuhradením ktorejkoľvek dohodnutej splátky riadne a včas po dobu dlhšiu ako 4 mesiace tento dodatok zaniká od počiatku. Na základe vyššie uvádzaného nemohlo prísť k premlčaniu nároku žalobcu podľa dohody uzatvorenej so žalovaným. Táto dohoda totiž zanikla od počiatku. Splatnosť spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXX, zo dňa 16.09.2015 nastala dňa 16.09.2016. Žalobca svoj nárok uplatnil na Okresnom súde Humenné dňa 10.09.2019, z čoho vyplýva, že nemohlo prísť k premlčaniu nároku žalobcu.

5. Krajský súd v K. uznesením č.k. XCoCsp/XX/XXXX-XX zo dňa 24.06.2021 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V odôvodnení uznesenia uviedol, že danom prípade, ako to vyplýva z obsahu spisu, žalobca dňa 16.09.2015 uzatvoril so žalovanou štandardnú formulárovú zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Na základe tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 99,- eur, žalovaná sa zaviazala uhradiť spolu s úverom aj odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 69,- eur, teda zaplatiť celkovú čiastku 168,- eur s termínom konečnej splatnosti dňa 16.09.2016. Strany sporu súčasne dňa 16.09.2015 uzatvorili aj Dohodu o plnení v splátkach, z ktorej vyplýva, že spotrebiteľ sa zaväzuje uhradiť veriteľovi celkovú čiastku 168,- eur v šiestich pravidelných mesačných splátkach vo výške 28,- eur, vždy k 23. dňu v mesiaci počnúc dňom 23.10.2015. Veriteľ a spotrebiteľ sa okrem iného v Dohode o plnení v splátkach dohodli, že neuhradením ktorejkoľvek dohodnutej splátky riadne a včas po dobu dlhšiu ako štyri mesiace tento Dodatok zaniká od počiatku. Poukázal, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysvetlil z akých dôvodov nepovažoval za rozhodujúcu dobu splatnosti vyplývajúcu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ale za rozhodujúcu považoval dobu, ktorá plynula od každej z nesplnených splátok podľa Dohody o plnení v splátkach.

Uvedol, že za stavu, ak by sa strany dohodli na lehote podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere prvým dňom omeškania s platením dlhu by bola žalovaná dňa 17.9.2016, čo by bol základ pre úvahu o plynutí objektívnej premlčacej lehoty. Súd prvej inštancie však za základ zobral druhú dohodu, kde dátum splatnosti je stanovený na deň 23.03.2016 (6 x mesačná splátka vo výške 28,- eur, počnúc dňom 23.10.2015). Svoju úvahu, ktorá tvorila základ pre rozhodnutie o zamietnutí žaloby z dôvodu premlčania jednotlivých splátok však vo vzťahu k Zmluve o spotrebiteľskom úvere žiadnym spôsobom nevysvetlil.

Uložil súdu prvej inštancie vykonať nové dokazovanie, a na základe takto vykonaného dokazovania vyporiadať sa s platnosťou resp. neplatnosťou Dohody o plnení v splátkach zo dňa 16.09.2015 a následne ustáliť, ktoré zmluvné dojednanie považuje za základ rozhodnutia, ustáliť či v tomto spore došlo k uplynutiu premlčacej doby, a v prípade, že súd prvej inštancie ustáli, že došlo k uplynutiu premlčacej doby bude jeho povinnosťou určiť začiatok jej plynutia.

6. Prvoinštančný súd riadiac sa pokynmi a právnym názorom vysloveným odvolacím súdom vec opätovne preskúmal a prejednal.

7. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to Zmluvou o úvere, Všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru a zistil nasledovný skutkový stav veci:

8. Dňa 16.09.2015 bola medzi stranami sporu uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere. Na základe tejto zmluvy sa žalobca zaviazal žalovanej poskytnúť finančné prostriedky vo výške 99,- eur, ktoré sa zaviazala splatiť do 16.09.2015. Žalovaná sa zaviazala poskytnuté finančné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu v dohodnutom termíne v sume 69,- eur, t.j. zaplatiť celkovú čiastku 168,- eur. Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov bola vo výške 27,72 eur, čo predstavovalo ročnú percentuálnu mieru nákladov 27,72 %. Úrok bol 41,70 % ročne až do úplného uhradenia úveru, čo v prípade riadneho splatenia úveru predstavuje sumu 168,- eur. Doba splatnosti úveru a termín konečnej splatnosti bol 16.09.2016. Výška priemernej hodnoty RPMN bola 24,67 %, poplatok za upomienku 30,- eur.

V zmysle všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú podľa žalobcu neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa žalobca a žalovaná dohodli, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v dohodnutej dobe zaväzuje sa zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 33,- eur.

9. Dňa 16.09.2015 strany sporu uzatvorili Dohodu o plnení v splátkach, z ktorej vyplýva, že spotrebiteľ sa zaväzuje uhradiť veriteľovi celkovú čiastku 168,- eur v šiestich pravidelných mesačných splátkach vo výške 28,- eur, vždy k 23. dňu v mesiaci počnúc dňom 23.10.2015. Veriteľ a spotrebiteľ sa dohodli, že neuhradením ktorejkoľvek dohodnutej splátky riadne a včas po dobu dlhšiu ako štyri mesiace tento Dodatok zaniká od počiatku.

10. Žalobca v písomnom vyjadrení uviedol, že vzhľadom k tomu, že žalovaná neplnila riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, porušila dojednania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a stratila výhodu splátok, preto ju vyzval na úhradu záväzku. Žalovanej bolo zaslaných celkom šesť upomienok na úhradu dlhu. V zmysle všeobecných podmienok poskytnutého úveru sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi za každú upomienku 30,- eur a teda za šesť upomienok 180,- eur.

11. Podľa § 261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

12. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

13. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 7 ods. 1 citovaného Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok;

platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods.1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

14. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

15. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia č.87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

16. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o úvere, pričom táto zmluva je zároveň zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

17. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

18. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, na základe ktorej žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 99,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala zaplatiť do 16.09.2016. Medzi stranami sporu bola aj dohodnutá výška úroku z úveru a to vo výške 41,70 % ročne, čo v číselnom vyjadrení predstavuje sumu 41,28 eur. Výška RPMN bola v zmluve uvedená 28 % a celkové náklady v súvislosti s úverom boli uvedené vo výške 69,- eur - odplata. Žalovaná sa zaviazala vrátiť žalobcovi celkovo sumu 168,- eur. Súd mal tiež za preukázané, že žalovaná v prospech žalobcu neuhradila žiadne finančné prostriedky.

Medzi stranami konania bola uzatvorená dňa 16.09.2015 aj Dohoda o plnení v splátkach, z ktorej vyplýva, že spotrebiteľ sa zaväzuje uhradiť veriteľovi celkovú čiastku 168,- eur v šiestich pravidelných mesačných splátkach vo výške 28,- eur, vždy k 23. dňu v mesiaci počnúc dňom 23.10.2015. Veriteľ a spotrebiteľ sa dohodli, že neuhradením ktorejkoľvek dohodnutej splátky riadne a včas po dobu dlhšiu ako štyri mesiace tento Dodatok zaniká od počiatku. Nakoľko žalovaná neuhradila ani len jednu splátku v zmysle uvedenej dohody, tak táto dohoda zanikla.

Žalovaná mala poskytnutý úver splatiť do 16.09.2016, trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku žalobcu začala plynúť dňa 17.09.2016 a uplynula dňa 16.09.2019. Žaloba bola podaná dňa 10.09.2019, teda počas plynutia premlčacej doby. V konaní teda nie je uplatnený premlčaný nárok.

19. Uzatvorená zmluva o úvere je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Žalobca je právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaná je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

20. Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že v zmluve o pôžičke absentuje povinný údaj v zmluve § 9 ods. 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských a to údaj o adrese na ktorej môže žalovaná ako spotrebiteľ uplatniť reklamáciu.

Súd v súlade s vyššie uvedeným poukazuje na rozsudok Súdneho dvora z 9.11.2016 vo veci U.-XX/XX v ktorom sa uvádza, že zmluva o úvere, resp. jej náležitosti nemusia byť obsiahnuté na jednom

dokumente, avšak, vzhľadom na platnú právnu úpravu, dokumenty, v ktorých sú obsiahnuté náležitosti podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, musia mať písomnú formu, ktorá pre svoju platnosť vyžaduje podpis účastníka zmluvného vzťahu. Súdny dvor v uvedenom rozsudku uviedol, že „článok 10 ods. 1 a 2 smernice 2008/48 v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere, ktorá patrí do pôsobnosti smernice 2008/48 a ktorá je vypracovaná písomne, musí byť podpísaná zmluvnými stranami, a na druhej strane, že táto požiadavka podpísania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy uvedené v článku 10. ods. 2 smernice.

Súd je preto toho názoru, že nebola naplnená dikcia § 9 ods. 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch.

21. V zmluve absentuje aj ďalší zákonom požadovaný údaj a to dátum narodenia žalovaného. Z dikcie zákona a to § 9 ods. 2 písm. d) vyplýva, že povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere okrem údajov o rodnom čísle, je aj údaj o dátume narodenia dlžníka-spotrebiteľa. Takýto údaj v zmluve uzatvorenej medzi stranami sporu nie je uvedený.

22. V zmluve absentuje aj ďalšia podstatná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov a tiež uvedenie samotnej výšky RPMN.

V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

„ Súd prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údajoch o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarcu jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ rozsudok Krajského súdu K. sp. zn. XCo/XX/XXXX zo dňa 11.05.2017.

Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v K. sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa 03.11.2016, sp. zn. XCo/X/XXXX zo dňa 06.04.2017, sp. zn. XXCo/XX/XXXX zo dňa 27.03.2018.

23. V predmetnej zmluve bola uvedená RPMN vo výške 28 %, pričom podľa prepočtu má byť správne uvedená sadzba 66,19 % (výpočet súd realizoval prostredníctvom kalkulačky na stránke Finstat)). Súd pri tomto výpočte vychádzal z výšky úveru 99,- eur, pri počte splátok 1 a lehote splatnosti 1. rok, celkovej sumy na zaplatenie 168,- eur. Z daného vyplýva, že v zmluve je nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo má podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy za následok, že tento úver je bezúročný a bez poplatkov, a to od počiatku aj z uvedeného dôvodu.

Pozri rozhodnutie Krajského súdu v Ž. sp. zn. XXCo/XX/XXXX zo dňa 25.04.2017.

24. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tento výklad dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona s poukazom na § 1 ods. 8 Zákona č. 129/2010 Z.z., kde je vyjadrená subsidiarita Občianskeho zákonníka, ako aj subsidiarita osobitných predpisov. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa a to údaj o výške splátky, o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov).

Práve z vyššie uvedeného dôvodu bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z. z. a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuviedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatnosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

25. Súd v danej právnej veci dospel k záveru, že nie je možné v danej veci riadne posúdiť skutočnosť, či žalobca pri uzatváraní úverovej zmluvy so žalovanou sa náležite zaoberal skúmaním bonity žalovanej, keďže uvedené zo Zmluvy o úvere nevyplýva. Nebolo preukázané, či jej príjem a nevyhnutné výdavky na živobytie by jej umožňovali plniť si povinnosti podľa úverovej zmluvy, t. j. splácať ho pravidelnými splátkami.

Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka sa aj Súdny dvor EÚ uvedeným zaoberal (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53).

Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať.

Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii.

Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Podľa rozsudku KS v K. sp. zn. XXCo/XX/XXXX - V súvislosti so zisťovaním bonity spotrebiteľa odvolací súd poukazuje na doplňujúci návrh, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 129/2010 Z.Z. v ktorom sa okrem iného uvádza: „Zámer finančného sprostredkovateľa je často presvedčiť nebonitného klienta, ktorý má problémy s kontrolou vlastných finančných tokov a hospodárením, aby pristúpil na úver, u ktorého je v mnohých prípadoch zjavné, že ho spotrebiteľ nebude vedieť splácať. Finančný sprostredkovateľ je motivovaný zanedbať povinnosť skúmania spotrebiteľovej schopnosti splácať úver vidinou peňažnej prémie za sprostredkovanie a subjekt poskytujúci úver si je vedomý, že v prípade neschopnosti splácať majetok môže siahnuť za pomoci štátneho donútenia na majetkové hodnoty dlžníka, napríklad obydlie. Prípadný argument zo strany veriteľa, že exekúcia majetku u nebonitných klientom je prirodzeným následkom nedodržania povinnosti splácať úver neobstojí. Je tak z dôvodu, že v prípade hrubého porušenia povinnosti skúmať spotrebiteľovu schopnosť splácať úver veriteľom z dôvodu vidiny majetkových hodnôt spotrebiteľa vstupuje veriteľ do zmluvného vzťahu v zlej viere (malé fide), keďže si je dopredu vedomý toho, že spotrebiteľ pri svojej úrovni bonity s veľkou pravdepodobnosťou nebude môcť splácať úver. Veriteľ si je teda vedomý faktu, že hlavnou časťou zmluvného plnenia, ktorú od spotrebiteľa obdrží nebudú splátky úveru, ale poplatky za omeškanie platieb a uspokojenie z majetkových hodnôt spotrebiteľa v dôsledku spotrebiteľovej platobnej neschopnosti. .... Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať. Keďže žalobca súdu žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného nepredložil, je zjavné, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity dlžníka žalobca nepostupoval (nezaujímali ho skutočné výdavky žalovaného a ich preukázanie a to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru a nevykonal ani lustráciu v prístupných registroch). V zmluve sa síce uvádza, že žalovaný má príjem 380,00 € a výdavky 0,00 € ale tieto údaje neboli doložené žiadnymi dokladmi.“

Krajský súd v K. vo svojom rozhodnutí sp. zn. XXCo/XXX/XXXX zo dňa 28.05.2020 uviedol: „ Žalobca v konaní na súde prvej inštancie ako aj v podanom odvolaní poukázal na to, že pri skúmaní bonity vychádzal jednak zo Žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru, reportu J. poisťovne a z B. reportu, avšak z týchto listín žalobca nemohol úplne zistiť finančnú situáciu na strane žalovaných. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uvádza, že z uvedených listín a registrov nemohol žalobca ako veriteľ zistiť celkovú finančnú situáciu žalovaných, teda takýto postup žalobcu nemožno považovať za skúmanie bonity. Odvolací súd uvádza, že v prípade, ak by aj uvedené konanie žalobcu považoval za skúmanie bonity žalovaných, toto konanie by nebolo možné považovať za náležité skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, pretože bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty a okolnosti na strane žalovaných, ako napr. ich celkovú zadlženosť, počet vyživovacích povinností, mesačné výdavky, výdavky na zabezpečovanie ubytovania, stravy, atď., teda žalobca si nemohol utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaných potrebnej pre posúdenie ich schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Z uvedeného teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nesplnení si povinnosti žalobcom o nepreukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalovaných splácať úver. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa.“

Súd v danej právnej veci nemal za preukázané, žeby žalobca vôbec skúmal bonitu žalovanej, aby vyžadoval od žalovanej preukázanie skutočností týkajúcich sa jej schopností predmetný úver splácať

dohodnutými pravidelnými splátkami, resp. žeby skúmal jej bonitu tak ako jeho oprávnenie vyplýva z § 7 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Teda z dokladov predložených žalobcom nevyplýva, že by veriteľ zisťoval príjmy, výdavky či iné záväzky žalovanej pri komplexnom posúdení schopnosti splácať predmetný úver, teda konal v rozpore s prístupom starostlivého hospodára.

26. „Povinnosť súdu zkoumať, zda úvěrující prověřil úvěruschopnost budoucího dlužníka (sp. zn. III. ÚS 4129/18 ze dne 26. února 2019). Nezkoumá-li obecný soud, zda úvěrující při poskytnutí spotřebitelského úvěru prověřil schopnost úvěrovaného plánovaný úvěr splatit, zasáhne tím do základního práva spotřebitele na soudní ochranu zaručeného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.“

27. V tomto smere súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v K. sp. zn. XCoCsp/XX/XXXX zo dňa 23.09.2020, Krajského súdu v G. G. sp. zn. XXCoCsp/XX/XXXX zo dňa 23.09.2021.

28. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods.1 písm. b), d) a § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

29. Žalobca si v konaní uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 33,- eur a to v zmysle Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru. Súd aj v tejto časti považoval žalobu za nedôvodnú a nárok za nepreukázaný.

Nárok na zmluvnú pokutu nie je možné považovať za platné písomné dojednanie medzi stranami sporu, nakoľko táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Žalovaná neprejavila svoju vôľu byť takouto podmienkou viazaná. Súd nemal za preukázané, že žalovaná bola s takouto zmluvnou podmienkou oboznámená, že takúto podmienku akceptovala. Nárok na zmluvnú pokutu možno platne dojednať iba v písomnej forme.

Z vyššie citovaného zákonného § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dohoda o zmluvnej pokute musí mať vždy písomnú formu, inak by bola neplatná (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka), musí byť v nej určená výška pokuty alebo spôsob, akým sa určí, aby o tom v budúcnosti nevznikli pochybnosti. V prípade dohody o zmluvnej pokute, obligačno-právne účinky zmluvy, vzhľadom na zákonom predpísanú písomnú formu nastanú až dňom jej podpísania oprávnenými osobami.

Pokiaľ ide o dojednanie o zmluvnej pokute, keďže táto musí byť uzavretá v písomnej forme, je vylúčené, aby bola dojednaná vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré nie sú podpísané účastníkmi zmluvného vzťahu, pokiaľ ide o zmluvu uzavretú podľa predpisov občianskeho práva. Z uvedeného dôvodu preto súd dospel k záveru, že písomná forma dojednania zmluvnej pokuty v prejednávanej veci dodržaná nebola, teda medzi stranami sporu tento nárok nebol platne dojednaný a žalobcovi teda nevznikol nárok na jej zaplatenie.

Žalobca ani v konaní nepredložil Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru na ktoré v žalobe odkazoval. Dôkazná povinnosť v danom smere bola na žalobcovi, t.j. v konaní mal preukázať, že medzi zmluvnými stranami úverovej zmluvy bol platne dojednaný nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty. V tomto smere zo strany žalobcu nedošlo k uneseniu dôkazného bremena.

30. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého spotrebiteľského úveru žalovanému, tak ako to súd vyššie konštatoval, žalovaná bola tak na istine úveru povinná zaplatiť sumu 99,- eur, teda sumu, ktorá jej bola zo strany veriteľa reálne poskytnutá. Žalovaná na istine už je ešte povinná zaplatiť sumu 99,- eur, nakoľko nezaplatila žalobcovi žiadne finančné prostriedky.

Súd preto žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 99,- eur.

Žalovaná sa s plnením peňažného záväzku dostala do omeškania, preto súd žalovanú zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne a to odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na plnenie určenej veriteľom v zmluve o úvere, t.j. odo dňa 17.06.2016 zo sumy 99,- eur a to až do jej zaplatenia.

Vo zvyšnej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

31. Súd pre úplnosť poukazuje, že zmluva o úvere v časti dojednanej výšky ročnej úrokovej sadzby je neplatná a to aj pre rozpor daného dojednanja s dobrými mravmi.

Dobrymi mravmi (bonimores), ktoré sú používané ako kritérium, u ktorého je daný osobitný záujem na ich dodržiavaní, nie sú zákonom definované. V súdnej praxi sú všeobecne posudzované ako obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie sa, pričom sú dôležité predovšetkým všetky okolnosti, za ktorých bol právny úkon uzatvorený. Ich obsah spočíva v uvedenom mimoprávnom súbore pravidiel chovania, ktorý je všeobecne uznávaným vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon vtedy, ak odporuje takýmto pravidlám chovania, ktoré povahu právnych noriem samé osebe nemajú.

Dohodnuté úroky sú odplatom za užívanie poskytnutí istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu a na to, že ich výška je v rozpore s dobrými mravmi nemá vplyv, že táto bola dobrovoľne dohodnutá. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny, teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi, podľa súdnej praxe, je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednanja, stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednanja obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom.

Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) uzatvorených na dobu do 1 roka v septembri 2016, kedy bola predmetná zmluva uzavretá, v sadzbe 7,16 % ročne. Výška úrokovej sadzby pôžičky dohodnutá medzi veriteľom a žalovanou bola 41,70 % ročne. Úroková sadzba predmetného spotrebiteľského úveru je tak viac ako o 100 % vyššia ako priemerná sadzba úrokov pri úveroch poskytovaných bankami v rovnakom období. Súd je toho názoru, že takto dohodnutá výška úrokov v zmluve o pôžičke je neprimeraná a je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka

Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. XM U. zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

32. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 339,72 eur (99,- eur + 69,- eur + 33,- eur + 180,- eur) s prísl. Súd žalobe čo do uplatneného nároku na zaplatenie sumy 99,- eur s prísl. vyhovel a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Úspech žalobcu v konaní tak bol v rozsahu 29 % a žalovanej v rozsahu 71 %. Vzhľadom na výsledok konania žalovanej vznikol nárok na priznanie

pomernej náhrady trov konania v rozsahu 42 %. Nakoľko však žalovanej v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli, súd jej ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.